

STUDENTEN WEEKBLAD

BIBLIOTHEEK
VAN DE
Technische Hoogeschool
DELFT.

9^e Jaargang.
No. 14.

HOOFDREDACTEUR: CH. E. DUTILH.
REDACTEUREN: A. E. M. J. HANLO, H. A. W. KLINKHAMER,
R. A. D. CORT VAN DER LINDEN, G. P. NIJHOFF,
F. A. VENING MEINESZ.

Donderdag
17 Jan. '07.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. WALTMAN J^r
UITGEVER • DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: v. Leeuwenhoeksingel 3.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 22 Januari, des middags om 4 uur.

De aandacht wordt gevestigd op de wijziging in het hoofd van dit blad, betreffende het adresseeren der inzendingen.

Inhoud.

Aan K. en anderen, door de Redactie.
Het Rapport der Centrale Commissie voor de Studiebe-
langenen der studeerenden aan de T. H., door F.
Lezing door Dr. van den Bergh van Eysinga voor Vrije
Studie gehouden, over Parcival, door A. D. F.
Giza Ritschl in Vrije Studie.
Opmerkingen over de Week.
Sneeuw, door Rad.
Inaugureele rede van Prof. Dr. H. Linsenmann.
Vertrek, door G. N.
Boekbespreking.
Ingekomen boeken.
In de Russische gevangenis.
Feuilleton.
Berichten en mededeelingen.
Agenda.

Aan K. en anderen.

K. maakt er de redactie een verwijt van, dat er zoo weinig over studiebe-
langenen in het S. W. geschreven is. In de eerste plaats valt daarop te antwoorden dat het doel van een studenten blad is, den studeerenden gelegenheid te bieden tot gedachtenwisseling.

't Heeft aan belangstellenden in deze kwestie vrijstaan hun meeningen hieromtrent in het blad uit een te zetten; het heeft zich steeds aangeboden „als tribune voor alle meeningen en oordeelen”.

De geschiedenis van de laatste maanden van het S. W. heeft het echter klaar gemaakt, dat deze tribune niet „de welkome” was, want slechts zeer weinige sprekers maakten aanstalten haar te beklimmen.

Als ik K. wel begrijp dan stelt hij het der redactie, bij een hoogere opvatting, tot plicht, niet alleen te zorgen dat haar blad zich als tribune aanbiedt, maar tevens de belangstelling in actueele zaken gaande te maken of te prikkelen, door zelf vragen op te werpen en te behandelen. Niet alleen het aanbieden der gelegenheid tot bespreking der actueele kwesties dus, maar ook het scheppen of verdiepen dier kwesties, het in beroering brengen der massa is hetgeen K. van een redactie eischt. *) Maar dit is geen geringe taak, en een die eerder te eischen dan te volbrengen is. K. bedankt dan ook wijselijk voor het redacteurschap en met hem verschillende anderen in studiejaar, die in den laatsten tijd tot het bekleeden dezer functie zijn aangezocht.

Een blik in den almanak zal den lezer leeren dat de redacteurs voor het meerendeel vrij jeugdig van studiejaar zijn. Onder hen wordt de wenschelijkheid ingezien, dat een grooter deel der redactie door oudere studiejaar

*) Deze eisch, die in die mate misschien niet uit K's artikel te lezen valt bleek mij in een gesprek.

geleverd wordt. Wil het S. W. n.l. die toongevende, leidende rol spelen die K ervan eischt — de eisch mag dan moeilijk te vervullen zijn, wenschelijk is haar vervulling zeker — dan is in de eerste plaats noodig dat de redactie niet uitsluitend uit de drie jongste studiejaar voortkomt. Voornamelijk bij oudejaars toch is de kwestie studiebe-
langenen een brandende, en slechts van diegenen bij wie dit het geval is, heeft men een weldoordachte, op flinke ervaring berustende opvatting hieromtrent te verwachten.

De redactie verklaart hier dus zelf, dat ze, wegens te kort aan goede krachten, zich niet in staat acht het S. W. te maken tot datgene dat ze wenschelijk vindt, en roept de medewerking in van leidende personen van oudere jaren, waar ze dit te kort tracht aan te vullen.

REDACTIE.

Het Rapport der Centrale Commissie voor de Studiebe- langenen der studeerenden aan de Technische Hoogeschool te Delft.

In dit zeer uitvoerige rapport maken de leden der Centrale Commissie bekend hoe zij de taak hebben opgevat, door zeven honderd ingeschrevenen aan de Technische Hoogeschool op haar schouders gelegd.

Wat die taak is en hoe zij werd volvoerd zij hier met eenige woorden omschreven.

De studenten hebben een vertegenwoordigend lichaam noodig om hun wenschen en meeningen aan de bevoegde autoriteiten kenbaar te maken. Met die wenschen is steeds rekening gehouden, wanneer de belangen der studeerenden op het spel stonden en dat is ook niet meer dan billijk.

Wil de behartiging der Studiebe-
langenen aan alle eischen voldoen dan is de medewerking der ingeschrevenen onmisbaar. Een commissie, die op zich neemt de inzichten uit de studentenwereld weer te geven moet ruimschoots kunnen beschikken over gegevens. Deze moeten haar van alle kanten toegezonden worden. Niet alleen dat zij zich hier door een juist beeld kan vormen van toestanden en verhoudingen, maar aan haar uitspraken zal ook meer waarde gehecht worden, zij zal de gevolmachtigde zijn van alle studenten en niet slechts van deze of geene coterie.

De Centrale Commissie vermoedt de algemeene belangstelling voor zich te winnen. Gedeeltelijk dankt zij deze aan het feit dat de verandering van P.S. tot T.H. vele belangrijke wijzigingen deed vermoeden.

Om snel tot haar doel te geraken nam zij een eenvoudig middel te baat: zij begon een enquête. Daarmee heeft zij voor velen, die daar anders niet of slechts moeilijk toe gekomen zouden zijn, het initiatief genomen tot het uiten van hun wenschen.

Zij hield zich het afgelopen jaar onledig met het verwerken van de massa door deze enquête verkregen gegevens en het bekend maken van de verschillende opinies.

Dat hierbij een zeker schema gevolgd moest worden spreekt vanzelf.

Haar principe heeft de C. C. uitgedrukt in de volgende drie regelen (zie blz. 32 en 112 uit het Rapport):

1°. De verschillende gewenschte veranderingen mogen geen verlaging der exameneischen ten gevolge hebben.

2°. De studie behoort zoo te zijn ingericht, dat een student van ruim middelmatigen aanleg haar zonder moeite, doch met flink werken, kan volgen.

3°. Zooveel mogelijk moet de ingenieursopleiding een wetenschappelijk karakter dragen.

Niet alleen uit de antwoorden op de enquête maar ook uit de algemeene waardeering van de handelingen der C. C. blijkt dat de overgrote meerderheid der studenten deze inzichten deelt.

In hoofdzaak vallen de enquête en, als gevolg hiervan, de bemoeiingen der C. C. te splitsen in twee deelen, het eene: de examens, het andere: 't programma der colleges en oefeningen omvattend.

Vrij algemeen werd verlangd meermalen per jaar examen te kunnen doen, zoo mede dat de examens gesplitst zouden worden en in die richting heeft de Commissie aangestuurd. Een bezwaar tegen deze wijzigingen is het groote, daarmee gepaard gaande tijdverlies, daar de examens aan de T. H. veel langduriger zijn dan die aan een Universiteit. Doch de Hoogleraren zijn reeds vóór het examen in staat een diagnose vast te stellen betreffende den aanstaanden examinandus, dank zij de teeken- en laboratoriumoefeningen, wat de Commissie doet hopen dat de examens zullen kunnen worden bekort.

Aangaande de leerstof vallen de verschillende wenschen der studenten en de verrichtingen der C. C. niet in één groep samen te vatten.

Voornamelijk werd verlangd het splitsen van sommige voordrachten naar gelijksoortige faculteiten. Waar toch zeer verschillende studieafdeelingen eenzelfde college volgen zal wat voor den een belangrijk is, voor den ander onverschillig zijn. Terwijl de C. C. facultatiefstelling van enkele colleges verzocht als niet direct van zoo overwegend belang, uitte zij als vertolkster der studenten het verlangen naar verschillende nieuwe colleges, van welke de meeste om financiële redenen, vooreerst niet tot stand zullen kunnen komen.

Door hare bemoeiingen heeft zij getracht de zelfstudie meer tot haar recht te doen komen. Waar van den kant van de Hoogleraren er herhaaldelijk op gewezen wordt, dat zelfstudie het juiste middel is tot degelijke vorming van den ingenieur, daar heeft de C. C. moeten verklaren dat het haar gebleken is hoe de zelfstandige studie veelal in het gedrang komt van de zich opstapelende hoeveelheid leerstof. Zij acht het eenig doeltreffende middel, nog meer te gaan letten op kwaliteit der kennis.

Van de zijde der Curatoren en Hoogleraren mocht de C. C. de verzekering ontvangen dat met de door haar uitgesproken wenschen rekening zal worden gehouden, dat omtrent vele punten Curatoren en Hoogleraren reeds dezelfde meening toegedaan waren, doch dat gebrek aan tijd en geld vooralsnog vele wijzigingen tegenhoudt.

De verhouding tusschen Hoogleraren en studenten heeft zich steeds gekenmerkt door haar vriendschappelijk karakter; gevolg van het veelvuldig samentreffen dat de aard der studie meebrengt. De conferenties tusschen Hoogleraren en het vertegenwoordigend lichaam der studenten waren in denzelfden geest.

Waar het arbeidsveld der C. C. zoo groot geweest is; waar haar gegevens voortkwamen uit een wereld van elf honderd studenten, die een nauwkeurige beoordeeling en zorgvuldige schifting beslist noodzakelijk maakten; hoewel zij geen tijd en moeite gespaard heeft om zoo goed mogelijk aan hare taak te voldoen, daar is het natuurlijk dat zij het toch niet iedereen naar den zin kon maken.

De groote waardeering echter, die haar werk ondervond van de zijde der studenten en welke op de vergadering van ingeschrevenen van Dinsdag 18 December 1906 in een motie — met algemeene stemmen aangenomen — uitgesproken werd, zoomede de welwillendheid door haar van den kant van Curatoren en Hoogleraren ondervonden, stellen ten volle in het licht hoe uitstekend de C. C. voldaan heeft aan een sterk gevoelde behoefte.

Ten slotte zij de wensch uitgesproken, welke zeer zeker een algemeene zijn zal onder de studenten, dat de volgende Commissieleden het werk hunner voorgangers op waardige wijze zullen mogen voortzetten en hun taak even nauwgezet vervullen, om zodoende mede te werken aan den bloei der Technische Hoogeschool.

F.

Lezing, door Dr. Van den Bergh van Eysinga voor Vrije Studie gehouden, over Parcival.

In plaats van de lezing over Nietzsche, die Dr. Van den Bergh van Eysinga zich voorgenomen had ongeveer eene maand geleden voor de leden van Vrije Studie en hunne genoodigden te houden, maar die door omstandigheden op verzoek van het bestuur van Vrije Studie door hem werd uitgesteld, gaf hij ons iets te hooren over de geschiedenis van Parcival, zooals Wolfram von Eschenbach ze omtrent 1250 neerschreef als gedicht en zooals Richard Wagner ze heeft verstaan en verwerkt tot zijn muziekdrama, en over de beteekenis die het wonderlijke symbolische graal-verhaal voor de dichters had. *)

*) De heilige graal was eene uit jaspis gesneden schotel, dien Christus gebruikte toen hij het brood brak, en waarin Jozef van Arimathea het bloed opving, dat bij zijne kruisiging uit zijne zijde stroomde. De graal had dus het lichaam en het bloed van Christus bevat en was dengenen die haar bezat tot zaligmaking. Maar zij kon slechts blijven bij hem, die rein was van hart. Toen de menschen slechter werden, en er niemand de graal meer waardig was, droegen de engelen haar naar boven.

FEUILLETON.

Het Noodlot van het geslacht Brummelman.

(Naar het Duitsch van RUDOLF PRESBER.)

(Vervolg).

Op den vijfden verjaardag van den kleinen Berthold werd de verkoop-akte geteekend. Dat was een groot moment. Anton Brummelman was heesch van opwinding en schreef onder het gewichtig dokument voor het eerst van zijn leven zijn eigen naam fout; namelijk met slechts één „m” in het midden.

Annemarie stond naast hem en borstelde in diepzalige verstrooidheid 's heeren Hinzelman's hoogen hoed tegen den draad, welke handeling de eigenaar met groot onbehagen vervulde. Toch waagde hij het niet haar op het zinledige en ondoelmatige ervan opmerkzaam te maken, daar hij vreesde, dat eenig tot de zaak in geenerlei betrekking staand woord op het laatste oogenblik de voordeelige overname in den weg zou staan. Zoo telde hij in gedachten maar liever den prijs van een nieuwen hoed bij de koopsom op en zweeg.

In de kamer ernaast zat de hoofdkommies der posterijen, met het jubilarisje op zijn knie, en las de korrektie van een gepeperd adres „aan de keizerlijk-koninklijke Regeering, betreffende het door den allernederigsten onderteekenaar eklatant bewezen feit van het verderflijke voor de volksontwikkeling van de prentbriefkaart”.

Anton Brummelman herademde. Het was hem te moede als iemand, die — als zwaar verdacht een berooving gepaard met moord gepleegd te hebben — gearresteerd is, en zoeven zijn alibi ten duidelijkste bewezen heeft.

Nu kwam het er nog op aan zijn huis kwijt te raken — dat deed hij met gering verlies — en van woonplaats te verwisselen. Hij trok naar Roffelsheim, een stadje zonder eenige bekoring wat het landschap aangaat; dat hem echter slechts daardoor opgevallen was, dat het — zooals bleek uit de statistiek — zich beroemen kon op de kleinste kindersterfte. Ook een gymnasium was er. Zelfs een „opvoedkundig”, welke bijvoeging door Anton Brummelman voor een speciale, door den staat verleende, onderscheiding gehouden werd. Wat trof dus dat niet alles prachtig!

Bij het zoeken naar een huis gedroeg Anton Brummelman zich wonderbaarlijk. In de eerste plaats bezichtigde hij steeds een geheim kabinet en verwekte door de merkwaardig pijnlijk-nauwkeurige onderzoekingen den indruk, dat hij daar van plan was de kostelijkste uren zijns levens door te brengen. Met heimelijke vreugde constateerde hij, dat de Roffelsheimer woningen slechts in uitzonderingsgevallen zijn fabrikaten met den verraderlijken naam bleken te bezitten; en hij huurde met zichtbaar welgevallen een huis, voor hetgeen, zooals het porcelein op de betreffende plaats ten duidelijkste uitwees, zijn eens gevreesde konkurrent het onontbeerlijke geleverd had.

Berthold groeide flink.

De gelukkige vader ging totaal op in den jongen. Hij wisselde zijn tanden met hem, had zelf koorts toen de knaap de mazelen had, ja hij maakte — en niet alleen

Het werk van Wolfram von Eschenbach, een groot werk, leerden wij begrijpen als een stuk geschiedenis; Parcival het symbool van den middeleeuwschen mensch, groot geworden in eenzaamheid en lijden. Heet zijne moeder niet Herzelowiede (harteleed) en is hij door haar niet opgevoed in het eenzame bosch Saltane?

Wèl leefde de middeleeuwsche mensch alleen, aaneensluiting was er niet, zelfs niet de gemeenschap van den staat. De keizers, de uitdrukking van de staatseenheid, zij vertoefden veelal in Italië en lieten Duitschland verlaten. En wèl was zijn leven een lijden. Het klimaat was streng, de winter lang. Geen volk was zoo in zichzelf gekeerd en pessimistisch als het Germaansche. Parcival komt in zijne eenzaamheid de ridders van Koning Arthur tegen, die hem medenemen naar het hof. Dat beteekent, dat er na de 12e eeuw een opbloeiing begon. We lezen van den bloeienden handel van de Hanzesteden, van de macht van de Rijnstaten, er is herleving van de poëzie (Chrétienne de Troyes), van de schilderkunst en van de wetenschap, de ridderschap komt op met haar daden van ridderlijke galanterie. En 't is een genieten. Die verwereldlijking is een verlaten van de eenzaamheid.

Aan 't hof heeft men Parcival geleerd, dat hij niets mag vragen. Dat wordt zijn ongeluk. Wanneer hij op den Graalberg komt, en er goed wordt ontvangen, men hem een zwaard schenkt, en hij mede aanzit aan een feest, wordt hij den volgenden morgen zwijgend verstooten. De schildknaap roept hem na, dat hij den hoogsten prijs verbeurd heeft, omdat hij den mond niet heeft opgedaan, dat hij een gans is. Dan beginnen de zwerftochten, om den burcht terug te vinden.

Een vraag is niet maar een verklinkend woord. Een vraag is de liefde. De verwereldlijkte middeleeuwsche mensch kon niet vragen, kon niet verstaan, hij moest ronddolen in de twijfel, omdat de liefhebbende, zich ontfermende mensch gestorven was in de botsing van contemplatie en actie. Totdat er komt het besef, dat er ontferming is in God. De wereldsche ridder gaat de Kerk dienen. De kruisridders heroveren het Heilige Land.

Het Zwaard is goed, onontkoombaar, maar 't zal moeten beheerscht worden door het Geloof. Niet alleen de daad, en alleen de idee; de daad zal de idee volvoeren.

Parcival is ontzondigd wanneer hij zijn zwaard in dienst stelt van het geloof.

Na de pauze legde Dr. Van den Bergh zijn gehoor Wagner's conceptie uit als de conceptie van het Christendom in zijne geldigheid voor alle menschen van alle kulturen en tijden. Wagner stelde tegenover elkander de burcht van Amfartas en de burcht van Klinsor. Amfartas, de zoon van den mensch Titurel, wien de graal, d. i. het goddelijke is toe-vertrouwd, is gewond, ongeneeslijk. Toen hij uitrok om Klinsor, den demon, die het goddelijke grijpen wilde, te

bestrijden, is hij eerst door eene vrouw verleid, en met zijn eigen speer door Klinsor gewond, en hij heeft zijn speer verloren. Hij kan niet genezen voor hij de speer terug heeft. Hij is de mensch, die door de zonde zijn energie verloren heeft.

Parcival zal zijn verlosser zijn. Hij dringt den burcht van Klinsor binnen.

Hij wordt niet verleid door de bekoorlijke vrouwen in den tooveruin, en de verleidelijkste, Kundri, herinnert hem slechts aan zijne moeder. Als hij aan zijne moeder denkt, komt het medelijden over hem. Door zijn medelijden begrijpt hij alles.

Klinsor werpt hem met de speer, maar de speer treft hem niet. Zij blijft boven zijn hoofd in de lucht staan. Hij grijpt haar en maakt er het teeken van het kruis mede. Nu heeft hij overwonnen.

Op Goeden Vrijdag vindt hij Amfartas en Kundri. Dan brengt hij de groote verzoening.

Parcival is de Christus zelf, die de verleiding weerstaat, door mededoogen helpt en den ouden zondigen mensch terugbrengt wat hij verloren heeft.

Kundri is de vrouw met haar twee kanten: de verlok-kende, betooverende kant, die haar angstig voortdrijft, („irren, irren!") en de moederlijke, die haar ontzondigt („dienen, dienen").

De goddelijke wordt door de vrouw slechts herinnerd aan de moeder.

Wagner's Parcival is een hooglied van het lijden van Christus. Wagner heeft de filosofie van Schopenhauer verstaan, en op zijne wijze vertolkt.

Aandachtig luisterden de aanwezigen toe, en ongetwijfeld heeft Dr. van den Bergh van Eysinga aller erkentelijkheid voor de moeite, die hij zich getroost heeft om ons te doen begrijpen, wat de beeldspraak van Wolfram von Eschenbach en Richard Wagner zeggen wil.

A. D. F.

Giza Ritschl in „Vrije Studie."

Waarschijnlijk einde Januari komt Giza Ritschl haar eigen liedjes in „Vrije Studie" voorlezen. Ze is een Hongaarsche die van haar zelve schreef:

„Ik schrijf of liever zing mijn liederen alleen uit gevoel en liefde voor de mij zeer lieve en mooie Hollandsche taal maar nooit en nimmer door studie".

Hoor haar zingen:

Zij komen, zij gaan, zij zingen fijn,
O wat graag wou ik een vogeltje zijn;
Doch ik zong alles op droeven toon,
Ik wekte mijn liefje uit zijn droom.

volgens eigen inbeelding — met hem de kinkhoest door, konseerde als goed voorbeeld voor den jongen het afschuwelijk slakkensap en was er trotsch op als hij, blauw-rood in zijn gezicht van het hoesten, de verzekering van den dokter hoorde: dat dat een bijzonder zeldzaam geval mocht heeten, dat een volwassene voor de tweede maal kinkhoest kreeg.

Pijnlijker dan kinkhoest was het Latijn.

Anton Brummelman, die nooit een haantje de voorste op dit gebied was geweest, leerde het met den zoon, voer den zoon. Hij stond met den absoluten ablativus op en droomde van accusatief en infinitief; hij leerde de vervoe-gingen en konsulteerde in 't geheim ezelsbruggetjes, was zijn zoon altijd drie lessen voor, in 't kort, deed alles, om de vrome waan te laten voortduren, dat hij reeds alles wist, wat de zoon onvoorwaardelijk leeren moest, om een edel mensch en een eerzaam burger te worden. Wanneer Berthold lang en breed in slaap was, moest de meedoogende Annemarie den ongelukkigen echtgenoot de Punische oorlogen overhooren en de ontzettendste, door de Carthagers bedreven gruwelen, zich opnieuw laten schilderen. En 's Zondags trok Anton Brummelman zich in zijn studeer-vertrek terug om over de „Lente" na te denken, of over „IJsvermaak", in 't kort, louter over dingen, die zijn vroeger leven altijd zeer verre waren geweest en die nu als thema voor een opstel van den zoon hem, man van leeftijd, kwamen verschrikken. Tweemaal waren ze blijven zitten.

Zij. Meervoud. Want de vader bleef mee zitten, voelde zich medeschuldige; ofschoon hij de dansles, die aan de

verstrooidheid van zijn zoon voornamelijk schuld had, niet bijgewoond had en de cigarettens, die den armen Berthold zoo slecht bekwamen, wat zijn persoon aanging zeer wel verdragen kon. Ten laatste naderde het examen. Berthold, die een mooie, slanke bengel geworden was, niet bepaald overlopend van intelligentie, maar in zijn gezonde onbe-vangenheid een fidele jongen, begon ermee, als kon hem niets overkomen.

De vader evenwel zat thuis en zuchtte:

„De wiskunde — de wiskunde zal het ons doen. Je zult zien, Annemarie, de wiskunde!" En hij vroeg papier en berekende kegelsneden, urenlang en loste vergelijkingen op met drie onbekenden, die, als ze klaar waren, nog altijd zoogoed als onbekend bleven, en liet zich door alle vraagstukken folteren, die de zoon wellicht . . .

Maar de zoon kwam thuis, stralend, een roos in het knoopsgat en zichtbaar verhit tengevolge van een kleine frühschoppen. Hij was er door, niet bepaald schitterend, maar wat kwam dat er op aan?

Anton Brummelman haalde Deutsche champagne voor den dag bij het middagmaal. Hij stiet met den zoon aan en hield een speech, waarin hij beweerde: hij was weliswaar de vader . . . maar hij moest dan toch zeggen . . . en over het algemeen had Demosthenes het bij het rechte end gehad, toen hij het schoone woord sprak, dat hem nu maar niet wilde invallen . . . en de groote Liebig was immers ook een slecht scholier geweest . . . en Ibsen had „nauwlijks voldoende" in de trigonometrie gehad . . . en het leven was weliswaar zwaar, maar schoon . . . en de naam Brummelman legde plichten op . . . ja dat doet-ie . . .

Het genre van Marie Madeleine, tegen gangbare moraal in, maar op een eenvoudiger manier:

Lief, mijn lief, bedaar, bedaar!
Gij moet u gaan bedwingen!
Eerst bloemen in mijn haar,
En dan pas, dansen en zingen.
Met rozen getooid sta ik voor U,
Zooals de bruiden dragen,
Lief, mijn lief, zeg mij nu!
Of mag ik U niet vragen!
Waarom ineens zoo vreemd tot mij?
Gij ziet zoo bleek, verward!
Toe mijn lief, zeg het mij!
Deert u de liefde, of hebt gij smart?
Mijn hart beeft, mijn rozen kwijnen,
De vreugde gaat voorbij.
Den dood zie ik verschijnen;
Den dood voor U en mij.

En verder:

Verloren lief komt niet weerom,
Wiedie wiedie bom!
Mijn verlaten harte treurt er om,
Wiedie wiedie bom!
Het roept, het schreit, kom o kom,
Wiedie wiedie bom!
Mijn liefde leed, mijn liefde klom,
Wiedie wiedie bom.

Zeker zullen velen komen luisteren.

Heusch 't zal, als ge wilt iets ten goede in uw leven zijn.

Opmerkingen over de Week.

De vorige week kon deze rubriek geen plaats vinden in 't S. W., verdrongen als ze werd door 'n bijzonder geestig feuilleton, waar nooit een eind aan schijnt te zullen komen.

Ik ben laat met mijn opmerkingen, doch dit zal wel niet al te kwaad opgenomen worden, naar ik hoop, daar de meeste lezers waarschijnlijk heel goed weten hoelang 't duurt, om na een vakantie weer in 't gewone doen te komen. En dit was deze keer bijzonder lastig, verrast als we werden door de gebeurtenissen op den Hoogeschool diës.

Wát een kroegjool! Zelden heeft de steeds rond zwaaiende reuzenvogel een interessanter kroegjool gezien.

Eerstens de merkwaardige Technische bijzonderheden, als: een geheel veranderde opstelling van de officieele tafel, die veel te kort was om er de meer dan zeventig officieele menschen aan te laten zitten, de merkwaardige wijze waarop zoo'n officieele tafel met wijn toovert.

en zoo hoopte hij heden . . . want dat moest de jeugd altijd hooghouden . . . en daarvoor kon hij niemand minder dan Cicero citeeren . . . maar dat wilde hij niet . . . want hij was blij, dat hij al dat tuig nu vergeten kon, want eerlijk gezegd: hij walgde ervan . . . en voor de rest, het was tijd, grootvader van den trein af te halen . . .

Berthold trok naar de universiteit.

De vader wilde geen drang op hem uitoefenen. Hij zou studeeren, wat hij wilde. Theologie — goed, maar protestant. Dokter — goed, maar niet specialiteit voor besmettelijke ziekten. Jurist — goed, maar geen staatswetenschappen daarbij. Tweeërlei tegelijk, dat ging niet. Met deze beperkingen veroorloofde Anton Brummelman alles. Voor de wiskunde, daar was geen angst voor. Ook sanskrit trok Berthold niet aan. Alle vermaningen eindigden:

„Vergeet niet, dat jij mijn eenigste bent!”

Dit vergat Berthold Brummelman niet.

Toen hij na het eerste semester zijn schulden opbiechtte, kwam het uit, dat hij steedsdoor eraan gedacht had, dat hij de „eenigste” was.

Buitendien was hij „Hasso-Suebe” had een bierneus, een lorgnet en een houw in den kin, die dikrandig en diep rood was. En hij rook naar jodoform als een geheel transport van het roode kruis.

Over de richting van zijn studiën had hij zich nog niet uitgelaten. Anatomie was hem slecht bevallen. Het corpus juris beviel hem nog minder. In de theologie stoorde hem de heilige Geest, onder welken naam hij zich maar niets denken kon. En wiskunde kwam nog altijd niet in aanmerking. Helaas veranderde zich dit, nauwelijks positief te noemen resultaat ook later niet. Hij zond grappige briefkaarten, foto's van fidele groepjes en onbetaalde rekeningen,

Maar dit zijn nog slechts de technische bijzonderheden. Ik beklag Abraas of welke fotograaf ook, dat hij dien avond geen kiek heeft kunnen nemen van die merkwaardige tafel, met al zijn verschillende gezichten, van den oud-Minister met zijn legioen van eer-lint om tot den jongsten kroegcommissaris, met een nog veel mooier lint om.

Er werd ook gesproken, er werd véél gesproken. Na den Corpspraeses nam Kuyper 't woord en toen was 't stil op de kroeg, want iedereen had 't besef, dat 't een oogenblik was, dat van belang zou zijn voor de Delftsche Studenten, den man te hooren, die een nieuwe richting heeft weten te geven aan de opleiding tot ingenieur.

Hij sprak kalm ieder woord overdenkend. Er werd gesproken over de climax van den dag, over de gevoelens van Kuyper over de T. H. en eindelijk werd ook gesproken over 't student zijn, over 't Delftsch student zijn, over 't student zijn in 't algemeen. 't Woord „bestialiteit” van vroeger dagen werd zelfs vernomen. Een donderend applaus beloonde den spreker. Toen kwam Lely. Er is véél, héél veel moois geweest in de rede van Kuyper, maar er was iets in, dat Lely plotseling deed veranderen van oud-minister in oud-Delftsch student, dat waren de woorden, gezegd over de zeker soort minachting, die studenten toonden van de universiteiten tegenover de Delftsche, en die nu, nu de P. S., T. H. was geworden had opgehouden te bestaan. Neen de studenten van vroeger wisten wat ze deden, die veranderden niet, die waren er nóg.

Prof. Hoogewerff, nam hierna 't woord, schaarde zich onder luid applaus aan de zijde van Lely.

Er werd gesproken, nóg eens gesproken, er werd over grafschriften geredeneerd en over la vieille garde qui meurt etc. Er werd zóóveel gesproken dat 't niet te onthouden was. De officieele tafel kromp in, maar bleef nog lang bestaan.

't Was een feest, een interessant feest.

Sneeuw.

Het is rustig. In mijne kamer knettert de kachel en verspreidt eene aangename warmte. Het is hier behaaglijk, het is zoo gezellig hier. En ik zit in een gemakkelijken stoel voor het raam te kijken; stil, zonder iets te doen, gedachtenloos zit ik maar te zien door de ruiten.

En ik ben ook niet van plan om op te staan nu ik mij zoo lekkertjes in mijn stoel heb ingenesteld. Maar kalm zitten blijven en zoo veilig zich thuis voelen. Het sneeuwt buiten. Er is al veel sneeuw gevallen. Het gras onder de kale boomen, dat 's winters altijd zoo hardgroen schijnt, is

(Zie vervolg Tweede Blad).

begeleid door humoristische brieven, naar huis. Over een beroepskeuze liet hij zich verder niet uit.

Toen hem zijn vader op Annemarie's aandringen eens bezocht, kwam de oude heer, blauwgroene kringen onder de oogen, na drie dagen terug. Hij herinnerde zich nog duidelijk vele jonge heeren met gele petten, die hem aan het station ontvingen en met bijna koninklijke eer hem naar een plaats brachten waar een merkwaardig uitzicht te genieten viel, en waar men — en hier werden zijn herinneringen vaag — eerst een perzik-, toen een ananas-bowl dronk. Het kon echter ook omgekeerd geweest zijn. Wanneer hij zich niet geheel vergiste, hadden ze toen allen een wonderschoon lied met verbazend veel coupletten gezongen, en toen . . . ja, ze mochten hem doodslaan als hij wist of er toen een fakkeltocht, ja dan neen, gehouden was. Het kon ook een begrafenis of een bruiloft geweest zijn. Ja zelfs een doopplechtigheid hield hij menigmaal niet voor uitgesloten. En wat Berthold's studieplannen aanbelangde, men was er niet toe gekomen, daarover te spreken . . .

Zoo was de trots van den huize Brummelman in zijn zevende jaar, zonder dat zijn studiën zichtbare vruchten hadden afgeworpen.

Toen gebeurde het, dat de voortreffelijke grootvader in Neuerburg zijn zeventigste verjaardag vierde. Ongelukkigerwijs had Anton Brummelman kort geleden zijn voet bezeerd, dat wil zeggen, hij was met zijn linker zoo buitengemeen krachtig op zijn rechtersvoet gaan staan, dat het been gekneusd was. Annemarie, de trouwe ziel, legde koude kompressen aan en kon niet uit. Berthold ging dus als eenig gevolmachtigde der familie naar Neuerburg, zijn geboorteplaats, waar hij sindsdien geen voet meer gezet had.

(Slot volgt).

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 17 JANUARI 1907. No. 14.

nu bedekt door een effen witte laag; echt helder wit is die sneeuw. Dat ziet men nergens anders. Zoo'n kleur kan niemand maken; dat is onvermengd wit. Het grasveld is nu heelemaal er onder bedekt en er steekt geen enkel halmpje meer boven uit. Alleen heel flauw ziet men de lijnen van de paden, die iets lager liggen. En achter de sloot en de laan van populieren, die zoo stijf loodrecht uit de eentonigheid van al die vlakke sneeuw opsteekt, is weer een heele groote witte weide; en heel in de verte is zoo vaag een verschieft van bosch te zien, dat als een half uitgedoezelde grauwwarte lijn een overgang maakt van den horizon tot de lucht. En die lucht is grijs, loodgrijs en hangt zwaar boven de aarde, gewillig om zich van al zijne sneeuwvlokken te ontlasten. Langzaam vallen die vlokken, groote vlokken zijn het. Ze komen zoo rustig van boven af naar beneden, dat men 't geen vallen noemen kan, zooals ze daar door de lucht gedragen, aan zichzelf overgelaten en weer teruggeduwd, naar beneden schuiven. En toch is het lastig een bepaald sneeuwvlokje in zijn zekeren weg te volgen, totdat het op den grond neergestreken, daar onzichtbaar bijdraagt tot de dikke vacht, die over alles heenligt.

En als het opgehouden heeft met sneeuwen en 't eenige onrustige wat er nog was, heel geleidelijk is gedaan, is er eene volkomen kalmte en gelatenheid in de natuur. Er is hier geen melancholie, ook geen doodsheid of eentonigheid.

Neen, eene dier stemmingen overheerscht niet. En toch zijn ze aanwezig, toch hangt er iets van in de lucht, doet alles, waarheen ge ziet, aan iets bepaalds denken, waar het niet is bij nader inzien.

Hoe eenvoudig grootsch staat daar dat schilderij voor uwe oogen. Eén van tint en wisselend van lijnen, harmonisch kleurend en met scherpe schaduwen, is alles geteekend.

Welk een meesterhand heeft hier dat licht ingeworpen, niettegenstaande de donkere achtergrond en dat dreigende uitspansel, waar geen lichtstraal zich doorwaagt.

Het is het leven onder een lijkkled. Onherroepelijk wordt alles wat is, gewikkeld in die statige wade, die ongeplooid en effen over alles neervalt. De takken van de boomen zuchten onder de zware last, die zij niet in staat zijn, af te schudden. Onsmeltbaar ligt een dikke laag op de aarde, die geen warmte meer heeft, om de levensverdelger in zich op te zuigen.

De rimpeltjes trekken uit het water en op een dun korstje valt de sneeuw en als aangetrokken over eene opening worden sloten en greppels eengemaakt met den grond. Maar we weten ook, zonder het onmiddellijke besef wel, dat dit zal versmelten en dat het gordijn, dat alle kleuren verbergt zal worden weggeschoven. We weten, dat hier geen rouwgezang past, en zouden wel een vrolijk liedje willen zingen, opgewekt in de sneeuw stappend. Doch ik weet, dat het zoo stil is daarbuiten en het is hier in de kamer zoo goed zitten, vertrouwelijk knappend het kachelkje; de boeken, de tafel met papieren, waar de stof tusschen ligt, de platen aan den wand, de vooruitspringende schoorsteen, ze glimlachen; ze zijn als oude vrienden, die voorwerpen. Ik heb den moed niet, uit mijn luien stoel op te staan.

RAD.

Inaugureele Rede van Prof. Dr. H. Linsenmann.

Maandag werd het ambt van hoogleeraar in de toegepaste wiskunde en mechanica aan de Technische Hoogeschool aanvaard door prof. dr. H. Linsenmann, elect. ing., met het houden eener rede in de Hoogduitsche taal.

In breede trekken ging spr. na de ontwikkeling der technische mechanica en hare verhouding tot de theoretische mechanica en de wiskunde.

Zijn de theoretische en de toegepaste mechanica thans gescheiden, vroeger was dit niet zoo.

Zij, die den grondslag legden voor de mechanica, bezigden voor hun onderzoekingen voorvallen zooals deze in de natuur plaats grepen, en die men tegenwoordig van zuiver technischen aard zou noemen.

De 18e eeuw bracht de grootste wetenschappelijke ontdekking, de vaststelling der wet der algemeene zwaarte van de hemellichamen, waardoor verkregen werd een heldere voorstelling van de wetten der mechanica van den kosmos. Hierdoor werd een innig verband gelegd en later bevestigd door Lagrange en Laplace, tusschen de mechanica en de analyse.

Hierna werd de mechanica door twee groote gebeurtenissen, de Fransche revolutie en de constructie der eerste stoommachine in Engeland, in nieuwe banen geleid.

In verband hiermede besprak prof. Linsenmann uitvoerig de geschiedenis der Ecole polytechnique te Parijs, nagaande wat mannen als Cauchy, Navier, Poinsot, Poisson, Poncelet, De Saint Venant en Corioles, aan deze school verbonden, voor de mechanica hebben verricht.

Een der grootste genieën der 19e eeuw op het gebied der geometrie, Poncelet, erkende het eerst de beteekenis der methode waarbij vastgesteld werd het beginsel van den mechanischen arbeid en zijn omzetting in levende kracht van in beweging gebrachte massa ter verklaring van de werkingswetten der machines.

Na zijn deelneming in den zoo ongelukkigen tocht in 1813 naar Rusland gevangengenomen, schreef hij in een Russische gevangenis zijn standaardwerk: „Propriétés des figures projectives”, door welk werk de projectieve geometrie werd gegrondvest en de grondslagen werden gelegd, waarop later de grafische evenwichtsleer naar zelfstandige geometrische methoden werd opgebouwd.

Wat door Fransche geleerden op dit gebied werd verricht werd in de tweede helft der 19e eeuw door geleerden buiten Frankrijk voortgezet. Spr. haalde hierbij in hoofdzaak aan Cullmann's „Graphische Statik”.

Werd dit onderwerp vroeger steeds behandeld door ingenieurs, later heeft ook de groote natuuronderzoeker Maxwell zich hiervan meester gemaakt. Aan zijn arbeid werd echter zoo weinig aandacht geschonken dat zelfs door enkelen door zelfstandige proeven dezelfde uitkomsten werden gevonden als door Maxwell reeds bekend gemaakt waren.

Besprekend den toestand van dit oogenblik geeft prof. Linsenmann weer de moeilijkheid den blik zijner toehoorders te richten op de verhoudingen van de tegenwoordige technische mechanica.

Sprekers leermeester, prof. Föppl, heeft den eersten stap in deze richting gedaan door zijn onderzoekingen ten opzichte van de golven der Laval Stoomturbine.

Vrijwel tegelijk heeft de ingenieur Schlick de snelheid van voortbewogen massa's in haar beduidende beteekenis zooals deze zich doet kennen aan boord van groote zeeschepen, door vernuftige toepassing van zuiver theoretische beginselen geneutraliseerd.

Ten slotte, meerdere voorbeelden aanhalende, wees prof. Linsenmann er op dat de mechanica voor den werkelijken technicus wel niet een hoofd-wetenschap is, doch wel zeker een der degelijkste hulp-wetenschappen. Gevraagd zal worden hoe werkt eenig machinedeel op zich zelf en hoe in verband met het geheele organisme van het werktuig.

Na zijne hoorders bijzonder de studie der mechanica te hebben aanbevolen, sloot prof. Linsenmann met de gebruikelijke plichtplegingen zijne rede.

(N. Ct.)

Vertrek.

't Was in Juli 1904, dat we met een vrachtboot in Kronstadt lagen.

Ik zat juist aan de lunch, in de kajuit, toen de hofmeester binnen kwam stormen, en mij toeriep dat ik met hem mee moest gaan kijken, want 't geheele Oost-Aziatisch eskader lag onder stoom en zou, na dien morgen door den Czaar geinspecteerd te zijn, 's middags vertrekken.

De oorlog was nog niet begonnen, doch niemand twielfelde er toen aan of de strijd zou wel spoedig losbarsten. Zelfs wij hadden 't kunnen merken, toen 't ons, ondanks onze paspoorten, zoo lastig werd gemaakt Rusland binnen te komen, als passagiers op een vrachtboot; daar eenige weken geleden Japansche spionnen op dezelfde manier getracht hadden Kronstadt te bereiken, en ontdekt waren.

Maar 't meest verwonderde ons de buitengewone kalmte, waarmede nieuwe berichten van mobilisatie werden opgenomen, buiten enkele teekenen kon men aan de menschen niets merken, dat een reuzenorlog op touw gezet werd. Zoo herinner ik mij, dat ik met den bootman (de bestuurder van de boot die den geheelen dag ten dienste staat van 't schip, om menschen van en naar den wal te voeren)

een Rus, die door zijn levenlang rondzwaken in de haven een aardig mondje Engelsch, Duitsch en zelfs Hollandsch sprak, praatte over den naderenden oorlog. Toen ik hem vroeg of 't hem iets kon schelen, haalde hij zijn schouders op, zeide dat Japan aan 't andere einde der wereld lag, dat 't hem niets aanging, dat er nog zóóveel Russen aan de beurt kwamen voor dat hij vechten moest, dat 't hem totaal koud liet. Dat waren zijn woorden, maar ik weet toch niet of hij totaal onaangedaan is geweest, toen die prachtige vloot, de hoop van Rusland, dien middag Kronstadt verliet.

Ik ging met den hofmeester naar dek. Van de commando-brug konden wij met den kijker héél nauwkeurig alles waarnemen, wat op de vloot voorviel, want we lagen met enkele andere schepen aan 't einde der oorlogshaven.

Er was overal veel beweging. De schepen waren gepavoiseerd, witte matrozen liepen door elkaar, bootsmansfluitjes en horens weerklonken.

Toen knalde van een van de pantserbatterijen bij den haveningang een schot, 't teeken, dat de „Standaard” in zicht was met den Czaar aan boord.

In een oogenblik was 't rustig aan boord van de schepen. De equipage stond in lange rijen langs boord, de staf met de muziekkapel aan 't hek.

En na een paar minuten wachten, verscheen de Standaard, aan den haveningang. Meerdere schoten knalden van de schepen en 't ranke jacht boog met een statigen zwier tusschen de oorlogsbodems door en bleef naast 't admiraalschip, de Cesarewitz liggen.

Geen klank werd gehoord, alles was doodstil, de reuzenmenigte aan de kade wachtte met ongeduld de gebeurtenissen af.

Toen kwam beweging aan boord van 't keizerlijkjacht. Door den kijker konden we den Czaar zelfs zien, gisten we tenminste dat dat heele kleine poppetje daar in de verte de Czaar wezen moest. Toen kwam een stoombarkas aan de valreep, stapte de Czaar met zijn gevolg in 't bootje, dat snel naar 't admiraalschip voer. Daar aangekomen, werd de keizerlijke standaard geheschen op de Cesarewitz.

We konden nu beter zien, want 't admiraalschip lag vrij nabij. Met den keizer kwamen vele geestelijken: de aarts-vader van Kronstadt met gevolg, met hun vreemdvormige gouden mijters op en hun lange witte baarden. De inspectie had plaats, de liniën matrozen presenteerden het geweer, maar 't plechtigste moest nog komen. Toen de Czaar zich met gevolg op den achtersteven bevond, dreunde een kanonschot. Aan boord van alle schepen werd een hoornsignaal gehoord, de godsdienstoefening nam een aanvang. De mannen ontblootten het hoofd, de scheepskapellen speelden een koraal en duizenden stemmen zongen het lied mee, dat God de zegen over de Russische vloot moest afsmeeken.

Toen was de plechtigheid afgelopen. De keizer begaf zich weer aan boord, stoomde onmiddellijk daarna met zijn jacht weer de haven uit om terug te keeren naar Tsarskoje Selo.

Om meer te zien en een beter idee te krijgen van het vertrek ging ik naar den wal.

Aan de kade lag nog één groot pantserschip gemeerd, als ik 't wél heb de „Sebastopol” die later vóór Port Arthur in de lucht is gevlogen met Makarov.

De commandant had zeker nog aan enkelen verlof gegeven om aan den wal afscheid te nemen, want verscheiden matrozen zag men nog een laatste gesprek voeren, met vader, moeder, vrouw of kinderen. Van alles werd hen in de handen gestopt, vruchten, kleeën, whotka. Maar eindelijk moesten ook deze laatsten aan boord. Een hoornsignaal tetterde door de lucht, en met een laatsten lach of snik begaven zich de mannen op 't schip. De kabels werden losgegooid, alles was plotseling in beweging; de loodsen stonden met een gedeelte van den staf op de commando-brug. De commandant tuurt naar 't admiraalschip, 't vertreksignaal wordt geheschen. Men hoort 't ting-ting van den telegraaf, en langzaam en statig glijdt 't schip van den wal af. Weer tettert een hoornsignaal, alle mannen scharen zich weer in lange rijen langs boord.

Nu speelt de kapel de inleiding van 't volkslied; mutsen, petten, hoeden af, iedereen voelt 't plechtige van dit oogenblik, en plotseling als een storm vallen de mensen in, zingen die duizenden, aan den kant en op de geheele vloot, dat zwaarmoedige Russische volkslied. Hoera's en nóg eens hoera's. De schepen worden kleiner, nu stoomen ze de haven uit, straks zal men niets meer zien, zullen ze weg zijn, die duizenden jonge mannen, die een onbekende toekomst tegemoet gaan, vér, heel ver weg over die groote zeeën.

Ik zie niets meer, dan rookpluimen, 't volk aan den wal-kant tuurt nog, is nog verstomd door 't plechtige van dat oogenblik, heeft plotseling gevoeld, dat daar menschen onder hen weg worden gerukt. Eindelijk keert de één na den ander zich om, somber, stil.

En ze gaan weer aan 't werk, met hun gedachten bij die zonen van hun arm volk, die een onbekend iets te gemoet gaan, héél ver weg.

En ik keer naar boord terug.

Overal wordt weer gewerkt, de lieren ratelen weer, de stoom puft, stevige handen grijpen de balen, die uit 't ruim worden geheschen, en alles is weer of er niets gebeurd was.

G. N.

BOEKBESPREKING.

DR. P. G. BUEKERS: HET ZINNENLEVEN DER PLANTEN.

Uitgegeven door de Vereeniging van Natuurvrienden „Kosmos”. Administratie: Roelof Hartstraat 68, Amsterdam.

Deze vereeniging, wier doel het is „in den meest uitgebreiden zin, de kennis der natuurwetenschappen en daarmede het natuurgenoet onder ons volk te verspreiden”, tracht dit in de eerste plaats te bereiken door hare leden (contributie / 3,— per jaar) kosteloos een aantal werkjes over verschillende verschijnselen toe te zenden. Ons gewerd het eerste dier werkjes, getiteld „het Zinnenleven der Planten”, en werkelijk, indien de volgende even interessante stof, op dezelfde prettige manier behandeld, bevatten, dan gelooven wij dat „Kosmos” zich weldra in een groot aantal leden zal hebben te verheugen.

Op verschillende, ons door de natuur gegeven voorbeelden, benevens op onderzoekingen aan de hand daarvan door verscheidene bekende botanici gedaan, wordt de overtuiging gegrond, dat ook bij planten in zekere mate van gevoel en verstand te spreken valt. Te ver zou het ons voeren van deze voorbeelden er enkele aan te halen, genoeg zij het te vermelden dat het begrip plantkunde, ons bijgebleven uit den H. B. S.-tijd, hetgeen eenigszins synoniem was met verving en taaheid, door het lezen van dit boekje een aanmerkelijke wijziging heeft ondergaan.

Waar behalve vijf van deze werkjes gratis, nog verschillende grootere werken, van Bölsche bijvoorbeeld, voor de leden tegen een bijzonder lagen prijs verkrijgbaar gesteld zijn, eindigen wij met allen die iets voor de planten voelen, aan te raden, zich voor het lidmaatschap der vereeniging op te geven.

?

ONTVANGEN BOEKEN.

„MACHT EN HEERSCHAPPIJ”, door C. B. PATTERSON.
Uitgegeven bij J. C. DALMEYER, A'dam.

AMSTERDAM, 14 Januari 1907.

In de Russische gevangenenissen. *)

Een ooggetuige geeft van den toestand in de Russische gevangenenissen het volgende afgrijselijke verhaal:

Zaterdag, den 25sten November, werd ik 's avonds laat met 99 andere personen, die in het Eethuis gevangen genomen waren, naar de geheime afdeling der Rigasche politie gebracht. Met uitzondering van 4 personen werden de anderen denzelfden avond op vrije voeten gesteld. In de 4, die gevangen bleven, beweerde de geheime politiedienaar Davus belangrijke politieke misdadigers herkend te hebben.

Drie van deze personen werden grondig aan den lijve onderzocht en in de arrestantencel opgesloten. Men liet ons daar twee dagen hongeren en verhoorde ons niet. Den derden dag werden wij in een andere cel overgebracht en wij kregen van toen af iederen dag een kleine snede droog brood zonder water. Of wij onzen kwellenden dorst konden lesschen, hing geheel af van de luimen van den bewaker. In de kleine, benauwde cel waren wij met zijn eenentwintigen!

Overdag kon men zich daar nog eenigermate schikken, maar 's nachts werd de benauwdheid vreeselijk. Er was te weinig plaats voor allen om te gaan liggen en dus moest de een zich op den ander neerleggen! De lucht werd ondragelijk. Het venster openen was onmogelijk, wilde men zich niet blootstellen aan het gevaar door een schildwacht te worden neergeschoten.

Alle hogere politiebeamten beschikken hier over het recht, naar willekeur met de gevangenen om te springen en hen te mishandelen.

Het folteren der gevangenen geschiedt meestal 's nachts, zelden overdag, en wel stelselmatig elken nacht, behalve van Zondag op Maandag. Het begint ongeveer tusschen 10 en 12 uur en eindigt gewoonlijk eerst tegen 6 uur 's morgens. De een na den ander wordt daartoe uit de cel gesleept naar de tweede verdieping. Hier bevindt zich een afzonderlijk vertrek met allerlei martelwerktuigen.

In het midden van het vertrek staat een lange bank, waarop de martelaars worden vastgereggen. Aan de wanden hangen gummi-pijpen, gevuld met lood, van verschillende grootte en constructie. Elk van die werktuigen heeft een eigen naam, welken de beul eraan heeft gegeven, als b.v. „God, geef uw zegen,” „Gods weldaad” enz. Behalve die gummi-zaken zijn er nog ijzeren tangen, dwanghemden, lange naalden, pekdraden en dergelijke martelwerktuigen. Aan de folteringen nemen ongeveer 15 beulen deel.

Bijzonder beroemd door hun vindingrijkheid op het gebied van folteringen zijn geworden de spion Davus, de chef der geheime afdeling Gregus, zijn helper Michejew en de voormalige tot dwangarbeid veroordeelde gevangene Otton. De namen der overigen zijn mij niet bekend. Aan de folteringen namen niet zelden de plaatselijke eigenaars van een landgoed en baronnen, de aanvoerders der strafexpedities, eigenhandig deel.

Zoo heeft bv. op 29 November, toen de folteringen bijzonder gruwzaam waren, de kreitschef baron Raden eraan deelgenomen. Voor hetzelfde doel komen ook vaak naar Riga baron Rekke, de bekende pogrom-held, verwoester van Tukkm, en eenige andere baronnen, vorsten en verdere leden der Rigasche „Eigen Weerbaarheid.”

De folteringen worden gewoonlijk in de volgende volgorde voltrokken. Nadat de gevangene in het foltervertrek gesleept is, neemt men hem de boeien af; een van de spionnen verklaart hem, dat hij zich nu volkomen in hun macht bevindt en dat zij het recht zouden hebben, hem te folteren, ja zelfs hem te dooden, zonder dat zij daarvan verantwoord schuldig zijn.

Vervolgens doet men den gevangene het voorstel, alles te bekennen en zijn medeplichtigen te noemen, waarbij hem voor belangrijke aanwijzingen de vrijheid en een voordelige plaats bij de politie wordt aangeboden. Volgt geen bekentenis of denunciatie (verklikking), dan beginnen de folteringen. De gevangene wordt geheel uitgetkleed, op de bank geworpen en vastgereggen. De mond wordt met een natten lap toegebonden om het schreeuwen te verstikken en dan worden met de gummi-pijpen tot 400 slagen toe gegeven!

Om de marteling te verergeren wordt nu in de bloedende wonden zout gestrooid en dan verder voort geslagen. Heeft men het slachtoffer weer tot zichzelf gebracht dan begint „het verhoor”. Bekent de gevangene nog niets, dan worden hem de nagels uitgetrokken, de pezen van handen en voeten met naalden doorstoken, de haren afzonderlijk of bij bosjes uitgetrokken.

Heeft ook dit alles geen uitwerking, dan maakt men tangen gloeiend, waarmee dan op bizonder gevoelige deelen van het lichaam stukken vleesch worden uitgetrokken. Verder past men nog het uitslaan der tanden toe en als het smartelijkste van alles het samenpersen van de geslachtsdeelen met tangen.

Geregeld elken dag worden die ontzettende folteringen toegepast, tot de arme slachtoffers het niet meer uithouden en alle tegen hen ingebrachte beschuldigingen toegeven. Het gebeurt natuurlijk vaak, dat degenen, die minder weerstandsvermogen bezitten, tegelijk ook hun kameraden aangeven. Wie echter, trots alles niets bekennen wil of kan, die wordt na al die folteringen eenvoudig kreupel geslagen. Zoo gebeurde het b.v. met Grüning. Einde October gevangen genomen, werd hij eerst drie weken lang gefolterd en toen alles niets baatte, in het gevangenis-lazaret vervoerd, terwijl zijn proces voor het krijgsgerecht kwam. Toen echter de in November gevangen genomen personen hem hadden aangegeven, werd hij weer in de geheime politieafdeling gesleept en opnieuw gefolterd.

Zijn geheele baard is hem uitgetrokken, zijn hoofdhaar is grijs geworden, ofschoon hij eerst 24 jaar oud is. Zijn geheele gezicht is ontzettend stuk geslagen; op vele plaatsen is de huid afgescheurd of verzengd; zijn ruggegraat is verbogen en zijn ribben zijn gebroken. Volgens de eigen aangifte van Grüning hebben Davus en Michejew toen zij niets uit hem konden krijgen, over zijn rug een plank gelegd, waarop zij zoo lang dansten en sprongen, tot zijn ruggegraat brak.

En toch heeft Grüning noch over zichzelf, noch over zijn makers het geringste bekend. De namen der offers van deze „constitutioneele” inquisitie zijn de volgende: Ferdinand Grüning, Valerian Shurowski, Peter Beljajew, Karl Legsting, Jan Ruman, Paul Landmann, Jan Kruming, Jan Luhs, Peter Paeglis, Wilhelm Muzenek, Peter Brenkus, Eduard Reining, Jan Müller, Alis Sniker, Adolf Jordan, Jan Luchs.

Van deze 16 personen zijn er 10 volgens het vonnis van den veldkrijgsraad den 8sten December ter dood gebracht. De overigen zijn tot dwangarbeid van 6 tot 20-jarigen duur veroordeeld; daarbij bevinden zich Grüning, Shoerowski en Beljajew.

Met een regeering, die voor haar instandhouding zulke middelen bezigt, onderhoudt de gansche beschaafde wereld, Frankrijk voorop, Duitschland, Oostenrijk en Nederland mede zooveel het maar kan, de meest vriendschappelijke betrekkingen!

Bovenstaand verhaal verscheen reeds in enkele bladen. Wij namen het echter toch over, omdat op dergelijke afschuwelijke praktijken niet genoeg de aandacht kan gevestigd worden, en algemeene bekendmaking, dus afkeuring, één van de middelen zou kunnen zijn om er een eind aan te maken.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

Het bericht aangaande „William Froude”, in het vorig nummer onder deze rubriek opgenomen, is tengevolge van een misverstand geplaatst.

Naar aanleiding hiervan verzoeken wij de verschillende vereenigingen, daar dit zoowel in hun als in ons belang is, mededeelingen zooveel mogelijk tijdig aan de Redactie te doen toekomen en vooral ook op te geven het nummer van het blad, waarin plaatsing gewenscht wordt.

DE REDACTIE.

—o—

WILLIAM FROUDE.

Excursie op Maandag 21 Januari 1907, naar: Werven der Firma J. en K. Smit, te Krimpen aan de Lek en te Kinderdijk; Machinefabriek „Kinderdijk”; Werf der firma L. Smit en Zoon te Kinderdijk.

Vertrek Delft 7 u. 25 min. Vertrek Rotterdam 8 u. 10 min. Beide uren in Greenwichtijd; de boot uit Rotterdam vaart af bij het Maasstation.

Zij, die aan deze excursie wenschen deel te nemen, moeten teekenen op de lijst in Zaal 37 van het hoofdgebouw der T. H. vóór Vrijdag 18 Januari, 12 uur 's middags; niet-leden van „William Froude” moeten hier bijvoegen van welke vakvereeniging zij lid zijn.

De Secretaris,

J. C. ARKENBOUT SCHOKKER.

—o—

Als afgevaardigde van de Ned. Chr. Stud. Ver. gaat J. W. Gunning in 't begin van dit jaar naar Japan, tot bijwoning van een internationaal congres.

A G E N D A.

DELFT.

Woensdag 23 Januari. Schouwburg Stads Doelen. 6e abonnementsvoorstelling. Rotterdamsch Tooneelgezelschap: „Met den handschoen getrouwd”; 7½ uur.

DEN HAAG.

Vrijdag 18 Jan. Diligentia: Concert van Marie Hartog, Eduard Deru, Annie Verkerk en I. R. Gravelotte; 8 u. Ned. Tooneel: „Domheidsmacht”; 8 uur.

Zaterdag 19 Jan. Geb. v. K. en W.: Abonnementsconcert van het Concertgebouw-orkest onder leiding v. Willem Mengelberg; solist Heinrich Fiedler (viool); 8 uur.

Fransche Opera: „Carmen”; 8 uur.

Zondag 20 Jan. Gebouw v. K. en W.: Matinee van het Residentie-Orkest, onder leiding van mr. Henri Viotta en met medew. van Franz von Vecsey; 2¼ uur.

Dierentuin. Matinee van de Fransche Opera; 2 uur.

Maandag 21 Jan. Gebouw v. K. en W.: Dansavond van Isadora Duncan; 8 uur.

Dinsdag 22 Jan. Gebouw v. K. en W. Opera-Vereeniging: „Cosi fan tutte”, van Mozart; 8 uur.

ROTTERDAM.

Kunsthandel Oldenzeel.

Tot en met 25 dezer wordt te Rotterdam in het zaaltje Glashaven 20, expositie gehouden van origineele teekeningen, uit de Jugend, en van Leo Putz, Fritz Erder, Max Fuldauer, R. von Kubingi, Paul Riehl, A. Salzmann etc.

Vrijdag 18 Jan. Gr. Schouwburg: „Huzarenkoorts”; 8 uur.
Tivoli-Schouwburg: Utrechtsch tooneelgezelschap: „Spoken”; 8 uur.

Zaterdag 19 Jan. Groote Schouwburg. Opera-vereeniging: „Cosi fan tutte”; 7½ uur.

Tivoli-Schouwburg. Ned. tooneel: „Marguerithe Gautier”; 8 uur.

Zondag 20 Jan. Groote Schouwburg. Fransche Opera: „Faust”; 7½ uur.

Tivoli-Schouwburg. Brondgeest-ensemble: „Ninon de Lenclos; Salome”; 8 uur.

ADVERTENTIE.

Voor direct is er gelegenheid voor 3 à 4 Heeren degelijk en smakelijk te eten.

Adres MARKT 7.

Ondergeteekende **beveelt zich aan** voor het**Copiëeren van Dictaten**

over Wiskunde en Toegep. Wiskunde.

J. G. VAN DEN BOSSCHE,

Ond.-Officier der Artillerie.

Copernicusstraat 91, DEN HAAG.

EGLISE WALLONNE.

Service tous les dimanches à 10 heures et demie.

TE KOOP:

een bruine Jachthond,

(REU.)

Adres ZUIDERSTRAAT 36.

Maison „HAAS”,

CUISINIER,

34 -:- KOORNMARKT -:- 34.

Door de steeds grootere aanvraag van **dagelijksche Diners** in diverse prijzen, heb ik met mijne **leveranciers** een **contract** gesloten, waardoor ik in staat ben **Diners** uit te zenden van af **50 cents** bij abonnement van **20 bons**. Ook **Diners** van 60 cents bij abonnement van **20 bons**. Diners van **80 cents** worden bij abonnement van **20 bons** geleverd tegen **70 cents**.

N.B. De bons zijn 30 dagen geldig en niet persoonlijk.

SPECIALE Inrichting tot **UITZENDING** van dagelijksche **DINERS**.

Biljarts „t Is-Me-Edso”,

overtreffen ieder ander fabrikaat.

Te bespelen Stations-Koffiehuys.

KRUIF.

DELFTSCHE

Limonade-Siropen

Sinaasappel- of Oranje-Limonade

75 ets. per flesch; 6 flesschen franco zending.

NIEUWE LANGENDIJK 50.

Aanbevelend,

W. DE HOOGH.

CHARLES ABRAAS

-:- PHOTOGRAAF D. S. C.

OUDE DELFT 145

-:- TELEPHOON No. 295.

ATELIER EERSTE RANG.

ONDSCHIEDINGEN:

s-GRAVENHAGE 1904.

s-GRAVENHAGE 1906.

GENUA - - - 1905.

DRESDEN - - - 1906.

HALTERS.

Ontvangen: HALTERS van 10, 8, 7, 5, 4 en 3 K.G.

„Sandow's” en Dumb-Bells.

JOH. C. VAN DER VELDEN Jr.,
Binnenwatersloot.

Stélio

High Class

Turkish cigarettes.

ALOM MET GOUD BEKROOND.

GRANDS VINS DE CHAMPAGNE

MONOPOLE GOUT AMERICAIN

DRY MONOPOLE

Wendt U voor het afsluiten uwer passage naar Ned.-Indië tot

J. DE KUYSER & ZONEN,

Agenten Stv. Mij. „ROTT. LLOYD” en Stv. Mij. „NEDERLAND”.